

KNJIŽNICA: PORTAL KOJI AKTIVIRA TVOJU SUPERMOĆ

LIBRARY: A PORTAL THAT ACTIVATES YOUR SUPERPOWER

Suzana Pracaic, Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina

suzana.pracaic@skole.hr

UDK / UDC: [027.8:028.5]: 37.091.3

Stručni rad / Professional Paper

Primljeno / Received: 26. 1. 2026.

Prihvaćeno / Accepted: 25. 3. 2026.

Sažetak

Cilj. U radu se prikazuje školska knjižnica Osnovne škole *Ljudevit Gaj* Krapina kao informacijsko, medijsko, komunikacijsko, interdisciplinarno, kreativno i kulturno središte škole u kojem se isprepliću učenje, čitanje, kreativnost i kultura. Aktivnostima provedenim u listopadu i studenome 2025. godine nastojalo se pokazati kako knjižnica, u suradnji s učiteljima, stručnom službom i vanjskim suradnicima, može imati važnu ulogu kao prostor učenja, čitanja, emocionalnog razvoja, kreativnosti te razvoja informacijske i digitalne pismenosti.

Pristup/metodologija/dizajn. Aktivnosti su se temeljile na iskustvenom učenju, međupredmetnom pristupu, projektnom radu, igrifikaciji i kreativnom izražavanju učenika.

Rezultati. Zabilježen je visok stupanj uključenosti učenika, pozitivne reakcije te porast interesa za čitanje i boravak u knjižnici, koja je dodatno prepoznata kao mjesto susreta i „srce škole“.

Originalnost/vrijednost. Rad povezuje različite teme i suvremene metode poučavanja te nudi praktičan model primjenjiv u drugim školskim knjižnicama.

Ključne riječi

čitanje; informacijska pismenost; interdisciplinarnost; kreativno učenje; školska knjižnica

Objective. The paper presents the school library of Ljudevit Gaj Primary School in Krapina as an information, media, communication, interdisciplinary, creative, and cultural hub of the school through a series of interconnected activities carried out in October and November 2025. The aim was to show how a school library, through collaboration with classroom and subject

teachers, professional staff, and external partners, can become a space for learning, reading, emotional development, creativity, and the development of information and digital literacy.

Approach/methodology/design. The methodological approach included experiential learning, integrated and cross-curricular teaching, gamification, project-based learning, and creative student expression.

Results. The results indicate a high level of student engagement, positive feedback from students and teachers, increased interest in reading, and a stronger perception of the library as the “heart of the school.”

Originality/value. The value of this work lies in combining diverse themes with innovative teaching methods, offering a practical model for other school libraries.

Keywords

reading; information literacy; interdisciplinarity; creative learning; school library

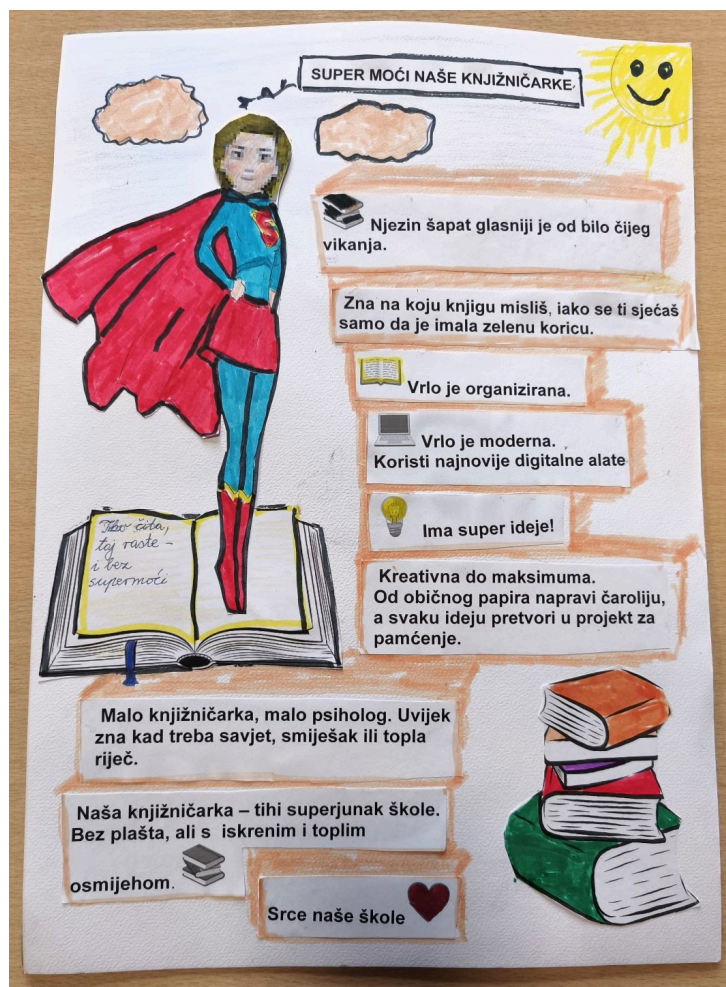
1. Uvod

Uloga školske knjižnice u suvremenoj školi značajno nadilazi tradicionalno shvaćanje knjižnice kao mjesta za posudbu knjiga. Prema suvremenim pedagoškim i knjižničarskim smjernicama, školska knjižnica postaje središnje mjesto susreta znanja, čitanja, istraživanja i kreativnosti, ali i sigurno okruženje koje potiče emocionalni i socijalni razvoj učenika (*International Federation of Library Associations and Institutions [IFLA], 1999*). U tom kontekstu školski knjižničar pravi je suradnik učiteljima, mentor učenicima i pokretač novih i inovativnih oblika učenja.

U okviru osnovnoškolskog obrazovanja, školska knjižnica OŠ *Ljudevit Gaj* Krapina ove je jeseni postala nešto mnogo više od prostora za posudbu knjiga. Postala je portal – otvoreni ulaz u različite svjetove znanja, iskustava i doživljaja. Na taj način učenici ne pristupaju samo informacijama, nego prelaze iz svakodnevnog okruženja u prostore istraživanja, mašte, ali i druženja i osobnog razvoja. Pojam portala pritom najbolje opisuje ulogu školske knjižnice jer ona povezuje različita područja učenja, briše granice između predmeta i omogućuje prijelaz od pasivnog primanja sadržaja prema aktivnom, iskustvenom i kreativnom učenju. Nizom osmišljenih aktivnosti učenici su zakoračili u svjetove znanosti, tehnologije, umjetnosti i emocija, pri čemu knjižnica djeluje kao mjesto susreta ideja, poticaj za istraživanje i prostor u kojem se razvijaju čitateljske, informacijske i socijalne kompetencije.

Okosnicu rada činile su tri manifestacije: dvije međunarodne – Svjetski tjedan svemira (*World Space Week Association, 2025a*) i Međunarodni mjesec školskih knjižnica (*International Association of School Librarianship [IASL], 2025a*) – te jedna nacionalna, Mjesec hrvatske knjige (Knjižnice grada Zagreba, 2025). Poslužile su kao temelj za planiranje aktivnosti usmjerenih na poticanje znatiželje, čitanja i kreativnosti učenika.

Sve je počelo s iznenađenjem koje su priredili učenici 8. b razreda. Knjižničarki su uručili ručno izrađen plakat pod nazivom *Supermoći naše knjižničarke*, ispunjen toplim i duhovitim zapažanjima: „Zna na koju knjigu misliš iako se sjećaš samo da je imala zelenu koranicu“, „Kreativna do maksimuma“, „Malo knjižničarka, malo psiholog“... Taj vizual superjunakinje okružene knjigama postao je *lajtmotiv* cijelog projekta. Bio je to dokaz da učenici knjižničarku i knjižnicu doživljavaju kao mjesto podrške, razumijevanja i poticanja. Nadahnuta njihovom porukom, odlučila je projektom pokazati da svatko od njih posjeduje skrivenu supermoć koju upravo knjižnica može aktivirati.

Slika 1.: Plakat 8. b

Nacionalni kurikulum međupredmetnih tema (MZO, 2025) naglašava potrebu povezivanja nastavnih sadržaja s razvojem ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Školska knjižnica prirodno je okruženje za provedbu međupredmetnih tema poput osobnog i socijalnog razvoja, građanskog odgoja i obrazovanja, održivog razvoja, upotrebe informacijske i komunikacijske tehnologije te učiti kako učiti. Učenici imaju priliku povezati nastavne sadržaje i primijeniti ih u cjelovitim i kreativnim istraživanjima.

Igrifikacija pedagoški je pristup koji povećava motivaciju učenika i potiče njihovo aktivno sudjelovanje u učenju. Aktivnosti poput izazova u *escape roomu*, kvizova, problemskih zadataka i timskih izazova razvijaju suradnju, komunikaciju, logičko razmišljanje i kreativnost (Schatten i sur., 2023). Takvi oblici učenja stvaraju interaktivno okruženje u kojem učenici praktično primjenjuju stečeno znanje.

Tema ISLM-a 2025. *Izvan police s knjigama: umjetna inteligencija, knjižnice i budućnost priča* (IASL, 2025b) naglašava važnost razvoja digitalne i informacijske pismenosti. Uvođenje umjetne inteligencije u obrazovni sustav zahtijeva kritički pristup, etičko promišljanje i sposobnost vrednovanja izvora, što je jedna od ključnih uloga školske knjižnice. Vođenjem učenika u korištenju AI alata, knjižnica ne samo da podržava digitalne kompetencije, nego i uči učenike odgovornom i promišljenom korištenju tehnologije.

2. Metodologija rada i rezultati

2.1. Metodologija

Rad se temelji na kvalitativnoj analizi prakse provedene tijekom dva mjeseca, pri čemu su aktivnosti osmišljene i provedene kao povezane cjeline te su provedene u suradnji s učiteljima razredne i predmetne nastave, stručnom službom škole te vanjskim suradnicima. Metode rada uključivale su iskustveno i istraživačko učenje, integriranu nastavu, igrifikaciju, kreativno izražavanje, razgovor i refleksiju.

Sve što se radilo – od istraživanja i primjene umjetne inteligencije do lutkarskih predstava – imalo je jedan zajednički cilj: dokazati da je čitanje vrhunska supermoć, temeljna vještina koja učenicima omogućuje razumijevanje svijeta, kritičko promišljanje i osobni razvoj.

2.2. Provedba aktivnosti u tematskim blokovima (rezultati)

2.2.1. Galaksija mašte: istraživanje svemira i prirodnih pojava

U okviru Svjetskog tjedna svemira čija je ovogodišnja tema bila Živjeti u svemiru, provedene su aktivnosti usmjerene na istraživanje svemira i prirodnih pojava pod nazivom Galaksija mašte (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025a). Aktivnosti nisu bile ograničene prostorom škole, već su uključivale terensku nastavu i posjet Meteorološkoj postaji Popovci. Tijekom posjeta učenici šestih razreda upoznali su se s meteorološkim mjerenjima, promatrali rad instrumenata te učili kako se podaci iz prirode prikupljaju, čitaju i interpretiraju (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025b).

Slika 2.: Meteorološka postaja Popovci

Znanstveni dio obogaćen je predavanjem *Život u svemiru* koje je održao Borna Cesarec iz Astronomskog društva *Meteor*. Predavanje je bilo interdisciplinarno i povezivalo je sadržaje biologije, fizike, kemije i medicine, a učenicima je približilo utjecaj boravka u svemiru na ljudski organizam, DNA i psihofizičko stanje astronauta (Pracaić, 2025d).

Slika 3.: Gospodin Borna Cesarec – predavanje *Život u svemiru*

2.2.2. Digitalni horizonti: knjižnica i umjetna inteligencija

U skladu s temama ISLM-a i WSW-a, učenici osmih razreda na satu su Geografije sudjelovali u aktivnostima istraživanja svemira uz pomoć umjetne inteligencije pod nazivom *Svemir na dlanu* (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025k). Učili su kako koristiti UI alate kao pomoć u učenju, ali i kako kritički promatrati tehnologiju, razlikovati provjerene informacije na pouzdanim izvorima od onih koje generira stroj. Završni dio sata bilo je generiranje fotografija pomoću UI-a te su tako vizualizirali budući život u svemiru (Pracaić, 2025e).

Slika 4.: Integrirana nastava Geografije

U suradnji s učiteljicama hrvatskog jezika, a zahvaljujući aplikaciji *MetLib*, petaši su postali prvi *digitalni čuvari* svojih čitateljskih navika. Mobiteli u rukama učenika postali su ključevi za njihove knjižnične profile, omogućujući im brzi pristup katalogu, rezervacijama i povijesti posudbi, čime su knjižnicu integrirali u svoj digitalni prostor (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025g).

2.2.3. Jezik među zvijezdama: svemir kroz riječi i filmsku pismenost

Na satima Engleskog jezika u 8. b i 8. c razredu provedene su aktivnosti usmjerene na istraživanje svemira pod nazivom *Svemirske avanture na satu engleskog jezika* (Osnovna škola Ljudevit Gaj Krapina, bez dat.). Učenici su jezičnim zadacima istraživali znanstvene činjenice o svemiru, uz poseban naglasak na promišljanje o tehnologiji, ekologiji, umjetnoj inteligenciji i budućnosti našega planeta. U okviru aktivnosti učenici 8. c razreda gledali su znanstvenofantastični film *Pad Mjeseca*, koji je poslužio kao poticaj za analizu razlika između znanstvene fantastike i stvarnih znanstvenih činjenica.

Učenici 7. b i 7. d razreda sudjelovali su u aktivnosti *Putovanje kroz svemir uz engleski jezik!* (*Space vocabulary hunt* u 7. b i 7. d razredu!), usmjerenoj na usvajanje i utvrđivanje svemirskog vokabulara. Dinamične igre *Space alias* i *Hot chair* pomogle su učenicima da objasne pojmove unutar skupina te pogađaju značenja riječi na temelju opisa. Završna aktivnost uključivala je stvaranje kratkih svemirskih priča uz primjenu usvojenog vokabulara, pri čemu su učenici razvijali kreativnost, suradnju i vještinu izražavanja na engleskom jeziku.

Sve provedeno prijavljeno je na mrežnoj stranici WSW-a, pod ID brojem 98971 (*World Space Week Association*, 2025b).

2.2.4. Emocionalne orbite: vrijednosti koje povezuju svjetove

U okviru Mjeseca hrvatske knjige, pod ovogodišnjim sloganom Odabrali knjižničari, aktivnosti su bile usmjerene i na razvoj emocionalne pismenosti, empatije i socijalnih vještina.

Učenici četvrtih razreda matične škole (4. a i 4. b) te učenici 4. razreda područnih škola Donja Šemnica i Lepajci sudjelovali su u kreativnim, integriranim nastavnim aktivnostima koje su povezale nastavne sadržaje Hrvatskoga jezika, Engleskoga jezika i Vjeronauka. Tema aktivnosti bila je *Život u svemiru*, a kao polazište za rad korišten je Oscarom nagrađen animirani film *WALL-E*. Nakon gledanja filma razgovarali su o likovima, učili prepoznati i vlastite osjećaje te su uvidjeli da i animirani film može prenijeti snažnu poruku o ljubavi, prijateljstvu i brizi za svijet koji nas okružuje. Učenici su rješavali nastavne listiće prilagođene dobi i nastavnim ishodima. Aktivnosti su poticale razvoj jezičnih i komunikacijskih vještina, prepoznavanje i razumijevanje emocija te kritičko promišljanje o etičkim i ekološkim pitanjima (Pracaić, 2025d).

Povodom obilježavanja Svjetskog dana ljubaznosti (13. studenoga) provedene su radionice u suradnji s psihologinjom i pedagoginjom Škole usmjerene na razvoj socioemocionalnih kompetencija učenika. Učenici 2. razreda sudjelovali su u simboličkoj aktivnosti „liječenja“ papirnatih srca oštećenih neprimjerenim i povređujućim riječima. Nakon razgovora o utjecaju takvih riječi i važnosti međusobnog uvažavanja, izradili su straničnike s porukama na hrvatskom jeziku. S učenicima viših razreda na satu Engleskoga jezika razgovaralo se o kvalitetnoj i empatičnoj komunikaciji. Promišljali su o načinu na koji riječi oblikuju odnose te su potom izradili straničnike s porukama empatije na engleskom jeziku. Provedene radionice pridonijele su osvješćivanju važnosti empatije, međusobnog uvažavanja i pozitivne školske klime (Osnovna škola Ljudevit Gaj Krapina, 2025i).

2.2.5. Knjige s krilima: kreativnost i umjetnički let

Daljnje kreativne aktivnosti bile su inspirirane slikovnicom i Oscarom nagrađenim animiranim filmom *Fantastične leteće knjige gospodina Morrisa Lessmorea*.

Učenici 3. a i 3. b razreda, nakon zajedničkog čitanja slikovnice, gledanja filma i vođenog razgovora, rješavali su nastavne listiće osmišljene kako bi uočili sličnosti i razlike između književnog i filmskog izričaja. Posebna pozornost bila je usmjerena na promišljanje o tome mogu li knjige pomoći da ponovno pronađemo smisao i radost života.

Na integriranom nastavnom satu pod nazivom *Kada knjige polete*, učenici 5. a razreda razgovarali su o univerzalnim temama kao što su vrijednost knjiga i čitanja te o važnosti i snazi priče. Glavni izazov uslijedio je u drugom dijelu sata, kada su stvarali vlastite priče (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025d).

Likovni natječaj *Nacrtaj knjigu koja priča* bio je nastavak priče o knjigama. U njemu su sudjelovali petiši i šestaši, koji su likovnim radovima prikazali knjigu kao nositeljicu priče i emocije. Pristigli radovi istaknuli su se originalnošću i visokom razinom kreativnosti. Povjerenstvu je bilo teško odabrati najbolje, a oni najuspješniji nagrađeni su prigodnim poklonima kao malim poticajem za daljnje stvaralaštvo i ljubav prema čitanju.

Slika 5.: Likovni natječaj

Slika 6.: Suradnja s GKK – Maja Vukina Bogović

Posebnost Mjeseca hrvatske knjige bila je suradnja s Gradskom knjižnicom Krapina. Radionica je održana u sklopu nastave Likovne kulture, ali umjesto učiteljice likovne kulture, sat je vodila ravnateljica Gradske knjižnice, Maja Vukina Bogović. Druženje je proteklo u stvaralačkom i ugodnom ozračju, potvrđujući koliko knjižnice – gradske i školske – mogu zajedno poticati kulturu, čitanje i kreativnost (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025c).

2.2.6. Susreti sa 'zvijezdama': autori, kvizovi i čitateljski izazovi

Književnost je tijekom Mjeseca hrvatske knjige oživjela kroz susrete učenika s autorima. Za učenike 1. – 3. razreda organizirana je lutkarska predstava i književni susret s autoricom i lutkaricom Jadrankom Čunčić Bandov (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025l), dok su učenici 4. i 5. razreda imali priliku upoznati Hrvoja Kovačevića (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025f). Ovi susreti omogućili su učenicima neposredan kontakt s književnim stvaralaštvom i potaknuli ih na čitanje.

Učenici škole i ove su godine sudjelovali u Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja, koji je ove godine nosio naziv *Knjižničari superjunaci*. Odazvali su se učenici 6. a i 6. b razreda. Posebno aktivni sudionici iz 6. a razreda bili su T. K., L. M. i M. M., dok su u 6. b razredu istaknuti I. F., N. K. i L. K. Učenici su radili uz mentorice, učiteljice hrvatskoga jezika. (Osnovna škola „Ljudevit Gaj“ Krapina, 2025e). Pobjednica školskog kviza bila je L. Č. iz 6. b razreda.

Na Dan hrvatskih knjižnica, 11. studenoga, učenici 7. d razreda sudjelovali su u integriranom satu Engleskoga jezika, u jedinstvenoj knjižničnoj aktivnosti. Temelj sata bio je interaktivni *escape room Spasi knjigu – pronađi izgubljene riječi*, u kojem su se isprepleli film, prevodilačke vještine i digitalna igra (Pracaić, 2025b). U uvodnom dijelu učenici su pogledali animirani film *The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore* (Joyce, 2012), a zatim su prevodili dijelove priče s engleskoga (*Willowbrook School*, 2021) na hrvatski. Aktivnost je zatim prerasla u rješavanje *escape room* zagonetke koristeći tablete i tragove koji su ih vodili prema otkrivanju *izgubljenih riječi*. To im je omogućilo da igrom razvijaju logiku, kreativnost i suradničke vještine. U završnoj evaluaciji istaknuli su koliko im je odgovarao ovakav oblik rada, osobito dinamičnost zadataka i upotreba tehnologije (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025j). Aktivnost je bila dio inicijative *Read for Real / Čitaj zaista* (*Read for Real*, 2025), kojom se školska knjižnica priključila ideji Čitajuće Europe – konceptu prema kojemu su knjige svakodnevno prisutne u životu učenika, čitanje se promiče u različitim javnim prostorima, a književni autori, ilustratori i prevoditelji postaju važni i vidljivi uzori djeci i mladima. Cjelokupan program prijavljen je u službeni katalog Mjeseca hrvatske knjige, čime je školska knjižnica dodatno pridonijela vidljivosti aktivnosti koje potiču čitanje, stvaralaštvo i kulturu pisane riječi (*Mjesec hrvatske knjige*, 2025).

2.2.7. Kamišibaj-mostovi: priče koje spajaju generacije

Na svom prvom nastavnom satu u školskoj knjižnici prvašići su na zabavan način upoznali knjižnična pravila i lijepo ponašanje prema knjigama. Učenicke petih razreda pripremile su im kamišibaj izvedbu priče *Miš u knjižnici* Sunčane Škrinjarić, čime je ostvareno međugeneracijsko učenje i potaknut prijenos čitateljskih navika među učenicima različitih dobi. Sat je za prvašiće bio posebno uzbudljiv, a pripovijedanje u kamišibaju dodatno je naglasilo čaroliju priče. Na taj su način učenici saznali što knjige ne vole i zašto je važno brinuti o njima: da im se ne savijaju stranice, da ih se ne dira prljavim rukama, da se po njima ne šara, ne zaboravlja vratiti na vrijeme i – najvažnije – da ih se ne ostavlja nepročitane i nevoljene. Tako je njihov prvi susret s knjižnicom bio i prvi korak prema oblikovanju dobrih čitateljskih navika (Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina, 2025h).

Slika 7.: Prvašići i kamišibaj

2.2.8. Završnica: Mjesec hrvatske knjige je završio – ali supermoći ostaju!

Kako je Mjesec hrvatske knjige u školi započeo plakatom koji su izradili učenici 8. b razreda, tako je i završio upravo s njima. *Spasi knjigu – pronađi izgubljene riječi* (Pracaić, 2025a) u obliku *escape rooma* i knjižničarkino pojavljivanje u kostimu superjunakinje snažno su simbolički povezali početak i kraj projekta te naglasili poruku o trajnim *supermoćima* čitanja, znanja i kreativnosti. Učenici su za svoj trud i sudjelovanje bili nagrađeni *pizzom*, uz mnogo smijeha i ugodnog druženja, što je dodatno pridonijelo lijepom završetku ovogodišnjih aktivnosti (Pracaić, 2025c).

Slika 8.: Završnica

2.3. Evaluacija provedenih aktivnosti

Evaluacija provedenih aktivnosti temeljila se na kvalitativnim metodama prikupljanja podataka. Uključivala je neposredno promatranje sudjelovanja učenika, refleksivne razgovore nakon aktivnosti, pisane i usmene povratne informacije učenika i učitelja te spontane komentare učenika tijekom i nakon aktivnosti. Posebna pažnja posvećena je razini uključenosti učenika, njihovoj motivaciji za sudjelovanje, emocionalnim reakcijama te promjenama u doživljaju školske knjižnice kao prostora u kojem se osjećaju sigurno, prihvaćeno i potaknuto na učenje.

Već tijekom prvih aktivnosti uočen je visok stupanj angažiranosti učenika svih dobnih skupina. Knjižnicu su doživljavali kao poticajno i ugodno okruženje, što su često izražavali i spontanim komentarima.

Posebno snažan odjek imale su aktivnosti koje su uključivale igrifikaciju i iskustveno učenje. Nakon escape room aktivnosti, učenici su istaknuli poruke knjižničarki – izrazili su želje za više ovakvih interaktivnih aktivnosti, escape rooma i kvizova, kao i za povezivanje s filmovima i književnim susretima. Pohvale poput „Super ste!“ i „Želim da bude zanimljivo kao i uvijek“, potvrđuju zadovoljstvo učenika i važnost ovakvih sati u poticanju čitanja i kreativnog učenja. Na pitanje "Zašto je čitanje važno?", u okviru evaluacije, učenici su naveli višestruke razloge: bolje razumijevanje svijeta, razvoj mašte i kreativnosti, obogaćivanje rječnika i izražavanja, pomoć u učenju i pamćenju informacija, opuštanje i pozitivni utjecaj na mentalno zdravlje. Ovakve izjave potvrđuju teorijske postavke o učinkovitosti igrifikacije u poticanju unutarnje motivacije (Sorić, 2021).

Kreativne radionice inspirirane knjigom i filmom *Fantastične leteće knjige gospodina Morrisa Lessmorea* pokazale su snažan potencijal za razvoj mašte, emocionalne pismenosti i izražajnih sposobnosti učenika. Učenici su se sudjelovanjem u aktivnostima imali priliku slobodno izražavati, povezivati vlastita iskustva s pročitanim i gledanim sadržajima te razvijati osobni odnos prema knjizi i priči. Aktivnosti usmjerene na emocionalnu pismenost i vrijednosti, provedene povodom Svjetskog dana ljubaznosti, izazvale su snažne emocionalne reakcije učenika. One su pridonijele razvoju empatije, samorefleksije i socijalnih vještina.

Književni susreti pokazali su koliko je važno učenicima omogućiti neposredan kontakt s autorima i potaknuli znatiželju da pročitaju djelo i saznaju završetak. Učenici su nakon susreta češće posuđivali knjige autora s kojima su se upoznali.

Završna aktivnost imala je snažan simbolički i emocionalni učinak. Plakat *Supermoći naše knjižničarke* i pojavljivanje knjižničarke u kostimu superjunakinje doživljeni su kao priznanje kreativnosti, radosti, zajedništvu, trudu i međusobnom povjerenju.

U dodatku evaluacije, učiteljica Lidija Ranogajec zapisala je:

„Knjižnica je tijekom odmora bila prepuna učenika koji su željeli vidjeti našu superjunakinju, družiti se, posuditi knjigu ili jednostavno biti dio atmosfere koju je stvorila. Još jednom se pokazalo da knjižnica nije samo prostor s knjigama, nego 'srce škole' – mjesto druženja, stvaranja, otkrivanja i inspiracije. A uz takvu knjižničarku, ne može biti drugačije. Bravo našoj superjunakinji!“

3. Zaključak

Provedeni ciklus aktivnosti tijekom listopada i studenoga 2025. godine pokazao je da školska knjižnica, kada djeluje planski, interdisciplinarno i u suradnji s učiteljima i stručnom službom, može imati značajan utjecaj na obrazovni i odgojni proces. „Dokazano je da suradnja knjižničara i učitelja utječe na to da učenici postignu višu razinu pismenosti, čitanja, učenja, rješavanja problema i svladavanja informacijskih i komunikacijskih vještina“ (IFLA, 1999). U ovom primjeru knjižnica je djelovala kao aktivni sudionik u oblikovanju školskog kurikula i kulture škole, a ne samo kao prošireni ka-

binet za hrvatski jezik.

Integracijom obilježavanja Svjetskog tjedna svemira, Međunarodnog mjeseca školskih knjižnica i Mjeseca hrvatske knjige ostvareno je tematsko povezivanje znanja iz različitih područja. Čitanje, znanost, umjetnost, emocije i tehnologija promatrani su kao međusobno povezani elementi cjelovitog učenja.

Provedene aktivnosti pridonijele su razvoju čitateljskih navika i pozitivnog odnosa prema knjizi i knjižnici. Kreativnim i igrificiranim sadržajima učenici su čitanje doživjeli kao poticajnu i smisleniju aktivnost, čime je ostvaren jedan od temeljnih ciljeva školske knjižnice.

Važan doprinos rada odnosi se i na razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija učenika. Aktivnosti usmjerene na empatiju, ljubaznost i međusobno uvažavanje potvrdile su knjižnicu kao prostor u kojem se učenici osjećaju prihvaćeno, sigurno i motivirano. Uloga knjižničarke u ovom procesu pokazala se ključnom. Planiranjem, koordiniranjem i provedbom aktivnosti knjižničarka je djelovala kao poveznica između različitih dionika školskog života, a simbolika *supermoći* zadržana je kao motivacijski okvir koji osnažuje učenike.

Iako su navedeni događaji završili, knjižnica ostaje trajno otvoren prostor učenja, čitanja i suradnje. Učenici su pritom razvili važne kompetencije poput čitanja, empatije i kritičkog mišljenja.

Zaključno, prikazani primjer prakse potvrđuje da školska knjižnica, kada je sustavno podržana, može biti snažan pokretač kvalitetnih odgojno-obrazovnih aktivnosti. Rad može poslužiti kao poticaj drugim školskim knjižnicama za razvoj sličnih integriranih projekata usmjerenih na učenika i čitanje.

4. Literatura i izvori

1. Hrvatska udruga školskih knjižničara (2025). *Sva lica školskih knjižnica*. Preuzeto 17.01.2026. s <https://husk.hr/drzavni-strucni-skup-sva-lica-skolskih-knjiznica/>
2. International Association of School Librarianship [IASL] (2025a). *International School Library Month*. Preuzeto 17.09.2025. s <https://iasl-online.org/About-ISLM-2025>
3. International Association of School Librarianship [IASL] (2025b). *ISLM 2025 theme*. Preuzeto 17.10.2025. s <https://iasl-online.org/ISLM-2025-Theme>
4. International Federation of Library Associations and Institutions [IFLA] (1999). *UNESCO-v manifest za školske knjižnice*. Preuzeto 17.01.2026. s <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/school-library-manifesto-hr.pdf>
5. Joyce, W. (2012). *The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore* [Video]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://www.youtube.com/watch?v=Ad3CMri3hOs>
6. Joyce, W. (2015). *Fantastične leteće knjige g. Morrissa Lessmorea*. Zagreb: Meandarmedia.
7. Joyce, W. (2021). *Fantastične leteće knjige g. Morrissa Lessmorea* [Digitalni obrazovni sadržaj]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://hr.izzi.digital/DOS/52472/52490.html>
8. Knjižnice grada Zagreba (2025). *Mjesec hrvatske knjige – program i aktivnosti*. Preuzeto 17.09.2025. s <https://mhk.hr/>
9. Ministarstvo znanosti i obrazovanja (2025). *Međupredmetne teme*. Preuzeto 17. 09.2025. s <https://mzom.gov.hr/istaknute-teme/odgoj-i-obrazovanje/nacionalni-kurikulum/medjupredmetne-teme/3852>
10. Mjesec hrvatske knjige (2025). Preuzeto 07.11.2025. s https://mhk.hr/programi/?datum=&grad=Krapina&zupanija=&vrsta_knjiznice=&ustanova=658&vrsta_programa=&naziv_opis_programa=&Submit=Tra%C5%BEi
11. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025a). *Galaksija mašte – obilježavanje Svjetskog tjedna svemira 2025*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/galaksija-maste-obiljezavanje-svjetskog-tjedna-svemira-2025/>
12. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025b). *Geografija izvan učionice – posjet Meteorološkoj postaji Popovci*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/geografija-izvan-ucionice-posjet-meteoroloskoj-postaji-popovci/>
13. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025c). *Gradska i školska knjižnica – zajedno za kulturu, čitanje i*

- kreativnost*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/gradska-i-skolska-knjiznica-zajedno-za-kulturu-citanje-i-kreativnost/>
14. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025d.). Kada knjige polete (5. A zamahnuo krilima mašte). Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/kada-knjige-polete-5-a-zamahnuo-krilima-maste/>
15. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025e). Knjižničari – superjunaci - Nacionalni kviz za poticanje čitanja 2025. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/knjiznicari-superjunaci-nacionalni-kviz-za-poticanje-citanja-2025/>
16. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025f). Nije (više) tajna – u *Gaju* gostovao Hrvoje Kovačević! Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/nije-vise-tajna-u-gaju-gostovao-hrvoje-kovacevic/>
17. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025g). Petaši u knjižnici – novi istraživači s METLIB aplikacijom! Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/petasi-u-knjiznici-novi-istrazivaci-s-metlib-aplikacijom/>
18. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025h). Prvašići upoznali školsku knjižnicu i uživali u Kamišibaju. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/prvasici-upoznali-skolsku-knjiznicu-i-uzivali-u-kamisibaju/>
19. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025i). *Radionice povodom Svjetskog dana ljubavnosti u OŠ Ljudevit Gaj Krapina*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/radionice-povodom-svjetskog-dana-ljubavnosti-u-os-ljudevit-gaj-krapina/>
20. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025j). *Spasi knjigu i pronađi izgubljene riječi – učenici 7. d razreda u akciji!* Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/spasi-knjigu-i-pronadi-izgubljene-rijeci-ucenici-7-d-razreda-u-akciji/>
21. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025k). *Svemir na dlanu*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/svemir-na-dlanu/>
22. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025l). *Umjetnica, glumica, književnica, lutkarica... i knjižničarka - Jadranka Čunčić Bandov ponovno osvojila dječja srca!* Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/umjetnica-glumica-knjizevnica-lutkarica-i-knjiznicarka-jadranka-cuncic-bandov-ponovno-osvojila-djecja-srca/>
23. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina (2025m). *Život u svemiru s Wall ·E-em*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/zivot-u-svemiru-s-wall%c2%b7e-em/>
24. Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina. (bez dat.). Osnovna škola *Ljudevit Gaj* Krapina [Facebook stranica]. Facebook. Preuzeto 07.11.2025. s <https://www.facebook.com/profile.php?id=61580814008966>
25. Othman, M. (2025). *Kreativna čitanja u školskoj knjižnici – prostor za razvoj empatije, solidarnosti i društvene odgovornosti. Školska knjižnica u funkciji odgoja – XVI. okrugli stol za školske knjižnice [Programska knjižica]*. Preuzeto 17.01.2026. s <https://www.hkdrustvo.hr/wp-content/uploads/2025/09/Programska-knjizica-16.-okrugli-stol.pdf>
26. Pracačić, S. (2025a). *Spasi knjigu, pronađi izgubljene riječi* [Interactive content]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://view.genially.com/69010d345fd8052c8c306cf3/interactive-content-spasi-knjigu-pronadi-izgubljene-rijeci>
27. Pracačić, S. (2025b). *Read for real MHK 2025* [Interactive image]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://view.genially.com/69120350016ec2b57d701b4d/interactive-image-readforreal-mhk-2025>
28. Pracačić, S. (2025c). *Mjesec hrvatske knjige je završio – ali supermoći ostaju!* Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/mjesec-hrvatske-knjige-je-završio-ali-supermoci-ostaju/>
29. Pracačić, S. (2025d). *Predavanje Život u svemiru povodom Svjetskog tjedna svemira*. Preuzeto 07.11.2025. s <https://os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/predavanje-zivot-u-svemiru-povodom-svjetskog-tjedna-svemira/>
30. Pracačić, S. (2025e). *Svjetski tjedan svemira* [Book Creator]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://read.bookcreator.com/FdRDDEHQQSW2GQPJHFY3veYo4f1/-OQAuoToT9KEROzitKIZOg>
31. *Read for Real* (2025). Preuzeto 07.11.2025. s <https://www.readforreal.com/>
32. Schatten, M., Okreša Đurić, B., Kliček, B., Begičević Ređep, N., Škvorc, L., i Jović, J. (2023). *Smjernice za igrifikaciju*. Zagreb: Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET. Preuzeto 17.09.2025. s <https://www.e-skole.hr/wp-content/uploads/2023/10/Smjernice-za-igrifikaciju-final-2023-10-06.pdf>

33. Sorić, I. (2021). *Mogu li nagrade povećati intrinzičnu motivaciju za učenje?* – Pregled istraživanja. *Suvremena psihologija*, 24(2), 121–127. Preuzeto 07.11.2025. s <https://suvremena.nakladaslap.com/public/pdf/2021-2-1.pdf>
34. Standard za školske knjižnice NN 61/2023. Preuzeto 17.09.2025. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_06_61_1024.html
35. Willowbrook School (2021). *Morris Lessmore* [PDF]. Preuzeto 07.11.2025. s <https://willowbrook.notts.sch.uk/wp-content/uploads/2021/02/Morris-Lessmore.pdf>
36. World Space Week Association (2025a). *World Space Week*. Preuzeto 17.09.2025. s <https://www.worldspaceweek.org/>
37. World Space Week Association (2025b). *Event details: 2025*. Preuzeto 17.09.2025. s <https://www.worldspaceweek.org/events/event-details/?eventID=98971>